

ZÁMECKÁ KNIHOVNA MIKULOV

Regionální muzeum v Mikulově

Zámek 1

692 15 Mikulov

<http://www.rmm.cz>

Katalog rukopisů: Stanislav PETR, Soupis rukopisů zámecké knihovny v Mikulově, in: Sborník Národního muzea – řada C, 39–40, Národní muzeum v Praze, Praha 1994–1995, s. 29–77.

Počet: 59

Datum vzniku nejstaršího rukopisu: přelom 13. a 14. století

Jazyky: latinsky, německy, česky, italsky, řecky, španělsky, arménsky

Obsah: filozofie, genealogie, historie, katalogy knihoven, liturgie, militaria, personalia, právo, teologie

Dnešní zámecká knihovna v Mikulově představuje pouhý zlomek někdejší mikulovské dietrichsteinské knihovny, který unikl rozprodeji knih na zahraničních aukcích ve třicátých letech minulého století i následnému požáru zámku v květnu roku 1945. Za zakladatele knihovny je považován Adam z Dietrichsteina (1527–1590), císařský vyslanec na španělském dvoře, rozmnožil ji však především jeho syn, olomoucký biskup a kardinál František z Dietrichsteina (1570–1636), který získal řadu knihoven ze zkonfiskovaných statků nekatolické šlechty stejně jako knihovny žďárského kláštera a jezuitské koleje v Olomouci. Tuto mikulovskou knihovnu, jež obsahovala odhadem devět až deset tisíc svazků, však odvezli jako válečnou kořist roku 1646 Švédové. Jádrem dnešního knižního celku jsou tedy rodové knihovny, které další Dietrichsteinové získali koupí nebo dědictvím. Šlo především o knihovnu humanisty a velkého bibliofila, prezidenta dvorské komory Ferdinanda Hofmanna z Grünbüchelu (1540–1607), kterou jeho potomci darovali roku 1678

Ferdinandovi z Dietrichsteina; hofmannská knihovna tehdy obsahovala více než čtyři tisíce svazků, z toho 362 rukopisů. V roce 1769 byly do mikulovské knihovny včleněny knihovny Pruskovských z Pruskova ze zámků v Nise a Pruskově ve Slezsku a ve druhé polovině devatenáctého století ji obohatil knižní fond mikulovského piaristického gymnázia.

V současnosti je v mikulovské zámecké knihovně uložena sbírka 59 rukopisů, jež zahrnuje celkem 15 středověkých rukopisů, včetně dvou zlomků. Nejstarší sborník z přelomu třináctého a čtrnáctého století, do něhož byla opsána v našem prostředí poměrně vzácná *Summa aurea* pařížského mistra Viléma z Auxerre, pochází z knihovny Ferdinanda Hoffmana z Grünbüchelu. Supralibros téže knihovny nese také řecký rukopis ze čtrnáctého století, výklad evangelia sv. Jana od Niketase z Herakleie. Mikulovský zlomek německého překladu románu Barlaam a Josafat od Rudolfa von Ems vznikl ve druhé polovině čtrnáctého století. Ve fondu se nachází i několik zajímavých bohemik. Sborník z konce čtrnáctého století obsahuje první část pastorační příručky *Questiunculae* roudnického augustiniána-kanovníka a profesora pražské univerzity Štěpána z Uherčic. V kodexu z počátku patnáctého století se dochovalo torzo zimní části oblíbené postily johanity Tomáška ze Strakonice. Astronomický a komputistický sborník, který vznikl v českém prostředí mezi lety 1470 a 1480, obsahuje *Instrumentum quadrati geometrici*, jehož autorem by mohl být Havel ze Strahova. Mezi novověkými rukopisy je třeba zmínit španělský rukopis *Varios discursos de la naturaleza humana* z roku 1596, což je rozmluva o lidské přirozenosti mezi Diegem de Guiso a Juanem Mancha, kterou Joachim (Jayme) de Vincis složil pro Maxmiliána z Dietrichsteina (†1611). Cenný je i soubor osmi knihovních katalogů, především dva nejstarší katalogy hofmannské knihovny ze druhé poloviny šestnáctého a z počátku sedmnáctého století.

Další literatura:

Antonín KOSTLÁN – Stanislav PETR – Marie TOŠNEROVÁ, Průvodce po rukopisných fondech v České republice. Díl I. Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven, Praha 1995, s. 88–91.

Clemens WEIDMANN – Hana MIŠKOVSKÁ – Dagmar PEŇÁZOVÁ–TENOROVÁ – Zuzana SILAGIOVÁ–POSPÍŠILOVÁ, Die handschriftliche Überlieferung der Werke des heiligen Augustinus. Band VII/2. Tschechische Republik und Slowakische Republik. Verzeichnis nach Bibliotheken, Wien 1997, s. 39.

Jean-Marie OLIVIER – Marie-Aude MONÉGIER DU SORBIER, Manuscrits grecs récemment découverts en République Tchèque. Supplément au Catalogue des manuscrits grecs de Tchécoslovaquie, Paris 2006, s. 3–10.